

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennekaareksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle liikennekaareksi. Lausunto pyydetään toimittamaan sähköisesti viimeistään 23.5.2016. Lausuntopyyntö on liitteenä ja esitysluonnos löytyy osoitteesta www.lvm.fi/lausuntopyynnot.

Luonnoksen pääasiallinen sisältö

Luonnoksessa esitetään henkilö- ja tavaraliikennettä koskevien säännösten yhdistämistä ja uudistamista. Suurimmat muutokset kohdistuisivat taksijärjestelmään, jonka nykyisistä lupakiintiö-, asemapaikka- ja enimmäishintasääntelyistä luovuttaisiin.

Autokohtainen taksilupa muutettaisiin toimijakohtaiseksi taksiliikenneluvaksi. Joukkoliikennelupa muutettaisiin henkilöliikenneluvaksi, jolla saisi harjoittaa myös taksiliikennettä. Lisäksi kummankin luvan saamisedellytyksiä sekä kuljettajia koskevia vaatimuksia kevennettäisiin.

Joukkoliikenteen reitti- ja kutsujoukkoliikenneluvista esitetään luovuttavan. Luvilla säädellään markkinaehtoisen liikenteen toimintaa siltä osin, ettei täysin päällekkäistä liikennettä synny ja ettei markkinaehtoinen liikenne ala kilpailla toimivaltaisen viranomaisen järjestämän palvelusopimusasetuksen mukaisesti järjestetyn liikenteen kanssa.

Tämän takia esitetään myös, että palvelusopimusasetuksen mukaisesti järjestetyn liikenteen vastainen markkinaehtoinen toiminta voitaisiin kieltää, mikäli viranomainen on myöntänyt järjestämälleen liikenteelle yksinoikeuden.

Kaikilla edellä mainituilla muutoksilla olisi tarkoitus helpottaa uusien yrittäjien pääsyä alalle.

Taksijärjestelmän muuttamisen vaikutuksista kuntien kustantamiin kuljetuksiin ei luonnoksessa kerrotun mukaisesti ole juurikaan tutkimustietoa. Eli ei ole tiedossa aiheuttaisivatko muutokset säästöjä vai lisäkustannuksia kunnille.

Lisäksi luonnoksessa esitetään muun muassa uutta sääntelyä lippu- ja maksujärjestelmien yhteensopivuudesta sekä määrittelyä luvanvaraisen toiminnan rajoista.

Lippu- ja maksujärjestelmien yhteensopivuudesta esitetään tehtäväksi uusi sääntely, jolla asetettaisiin minimivaatimuksena, että kertaliput olisivat kolmannen osapuolen hankittavissa avoimen rajapinnan kautta. Kolmas osapuoli voisi siis myydä toisen palveluntarjoajan kertalipun osana matkaketjua.

Luvanvaraisen toiminnan rajojen määrittelyllä tarkoitetaan ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan välisen rajan selkeää määrittelyä. Luonnoksessa on esitetty, että mikäli kuljetustoiminnasta saadut korvaukset eivät edeltävän 12 kuukauden aikana ylittäisi 10 000 euroa, toiminta katsottaisiin ei-ammattimaiseksi ja näin ollen se ei vaatisi lupaa.

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Suhtaudumme myönteisesti taksi- ja joukkoliikenteen kehittämiseen liittyviin suunnitelmiin, mikäli niillä saadaan laskettua kuntien järjestettävien kuljetusten kustannuksia. Yhteensopivan lippujärjestelmän kehittäminen olisi merkittävä edistysaskel erityisryhmien asiakkaille monipuolisemmalle mahdollisuudelle käyttää sekä taksi että joukkoliikennettä liikumisessa maan sisällä.

Kuljetusten välityspalvelu ja matkojen yhdistäminen ovat keskeisiä keinoja sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain asiakkaiden kustannustehokkaiden kuljetusten järjestämisessä kunnan tukemissa henkilökuljetuksissa. Tämän vuoksi on kiinnitettävä huomiota siihen, että niiden täytyy ottaa huomioon erityisryhmien rajoitteet palvelutarpeessa.

Asiakkaiden eli palvelujen käyttäjien osalta pitää pystyä valtion toimesta valvomaan ja varmistamaan, että sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella henkilökuljetuspalveluita käyttävät henkilöt saavat turvallista ja asiantuntevaa palvelua taksiautoilijoilta.

Luonnollisesti suhtaudumme myönteisesti joukkoliikenteen kehittämiseen ja edellytämme ennen kaikkea vammaisten henkilöiden osalta paremmin heidän tarpeitaan huomioivaa joukkoliikennettä.

Liikennekaareen liittyvät riskit ja uhkakuvat liittyvät arviomme pohjalta valvonnan tehokkuuden varmistamiseen kaikilta osin. Keskeisin haaste asiakasryhmiemme näkökulmasta on kuljetuksien käytännön toteuttaminen ja asianmukainen toiminta palvelujen tarjoajilta.

Tekniikan ja ympäristön toimialan lausunto

Riihimäen kaupungin kannalta oleellisinta on, ettei luonnoksessa esitetyistä muutoksista aiheutuisi haittaa palveluiden käyttäjille tai lisäkustannuksia kaupungille.

Joukkoliikenteen reitti- ja kutsujoukkoliikenneluvista luovuttaessa täytyy olla täysin varmaa, että toimivaltainen viranomaisen pystyy omalla päätöksellään antamaan hankkimalleen liikenteelle todellisen yksinoikeuden ja kieltämään liikenteen kanssa kilpailevan markkinaehtoisen toiminnan. Mikäli markkinaehtoista liikennettä ei jostakin syystä pystyttäisi kieltämään, ovat seuraukset sekä palvelun laadun että kaupungille aiheutuvien kustannusten kannalta huonoja.

Viranomaisen hankkiman liikenteen seassa toimiva markkinaehtoinen liikenne toisi sekavuutta oikean auton valintaan, aikatauluihin ja erityisesti erilaisten lipputuotteiden kelpoisuuteen. Riihimäen paikallisliikenne tulee ainakin lähitulevaisuudessa olemaan bruttomallilla hankittua, joten kilpaileva markkinaehtoinen liikenne veisi kaupungilta lipputulaja ja näin ollen heikentäisi kaupungin mahdollisuuksia järjestää avointa joukkoliikennettä kannattamattomampina ajankohtina.

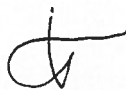
Myös taksijärjestelmän muuttamisessa on tärkeää, etteivät kaupungin kustannukset ainakaan nouse. Muutokset ovat kaupungin näkökulmasta tärkeitä, mikäli niillä saadaan kaupungin kustantamien kuljetusten kustannuksia laskemaan esimerkiksi sillä, että kilpailutuksiin saadaan lisää tarjoajia ja sitä kautta edullisempia tarjouksia. Henkilöliikenne- ja taksiliikennelupien ja kuljettajia koskevien vaatimusten keventäminen ei kuitenkaan saa aiheuttaa kuljetusten laadun heikentymistä. Sama koskee avointa joukkoliikennettä.

Lippu- ja maksujärjestelmien yhteensopivuus parantaa kaikkien henkilöliikennemuotojen palvelutasoa. Se voi toimiessaan jopa houkuttaa joukkoliikenteeseen uusia käyttäjiä. Yhteensopivuuden varmistamiseksi on erityisen tärkeää varmistaa kaikkien henkilöliikennemuotojen osallistuminen, jotta matkaketjuista saadaan täydellisiä.

Riihimäellä ei ole vielä käytössä yhteensopivuuden mahdollistavaa tekniikkaa, mutta esimerkiksi mobiililipun käyttöönotto olisi todennäköisesti jo pelkän yhteensopivuuden varmistamiseksi kannattavaa.

Luvanvaraisen toiminnan rajojen määrittely tuo selkeyttä ammattimaisen ja ei-ammattimaisen toiminnan välille. Toisaalta esitetty kuljetustoinnasta saatujen korvausten raja on korkeahko. Ei-ammattimainen toiminta ei saisi pystyä kilpailemaan ammattimaisen taksiliikenteen kanssa. Hyvin toimivan kyytien välityksen ja edullisemman hinnan avulla ei-ammattimainen toiminta voisi kilpailla taksien kanssa esimerkiksi kysynnän huippuhetkinä. Tällainen toiminta saattaisi heikentää ammattimaisen taksiliikenteen kannattavuutta.

Riihimäen kaupunki antaa yllä olevan lausunnon liikenne- ja viestintäministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle liikennekaareksi.

Toni Haapakoski
katupäällikkö